

*Errare humanum est! –
Ljudski je griješiti!*

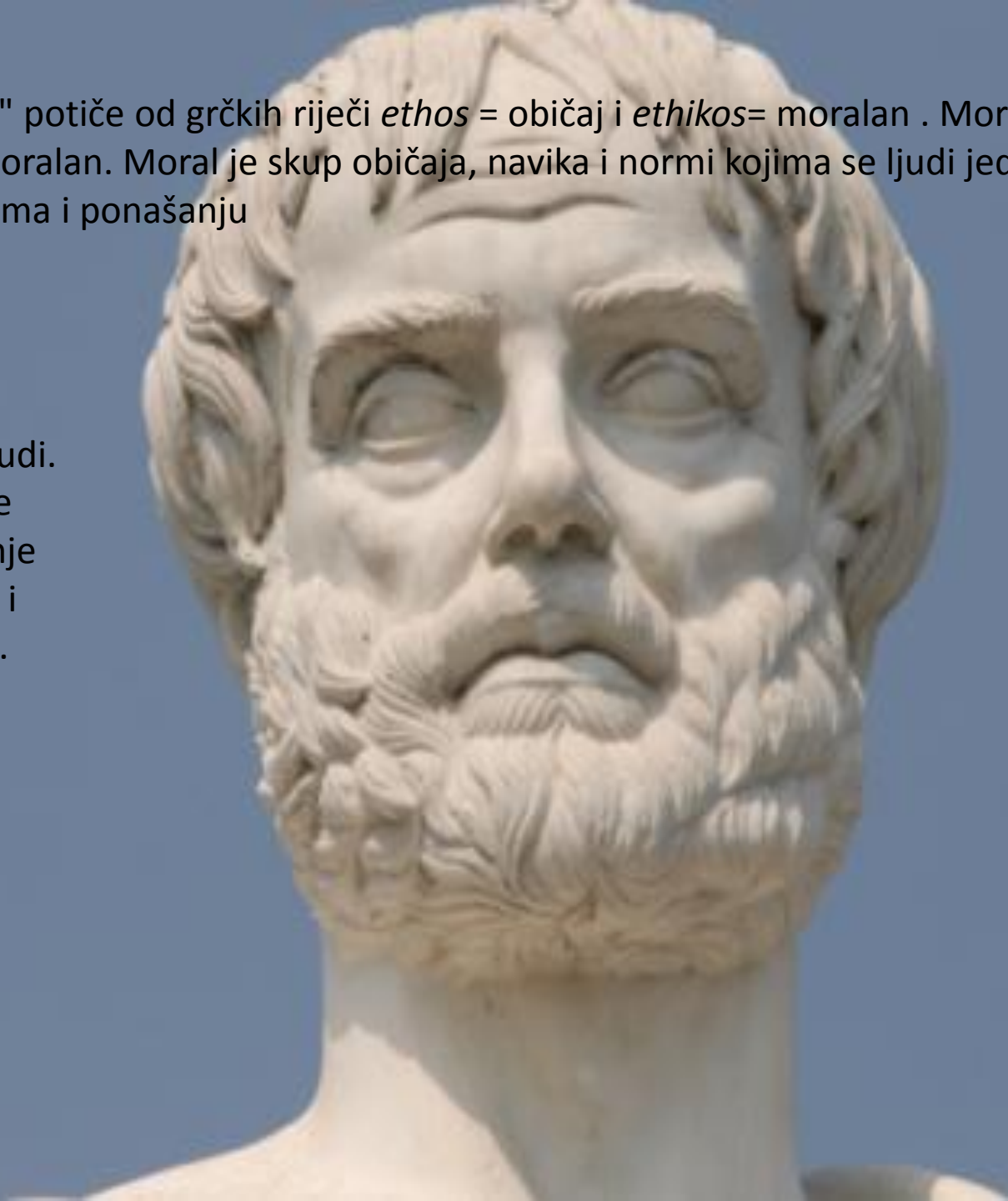
Medicinska etika i deontologija

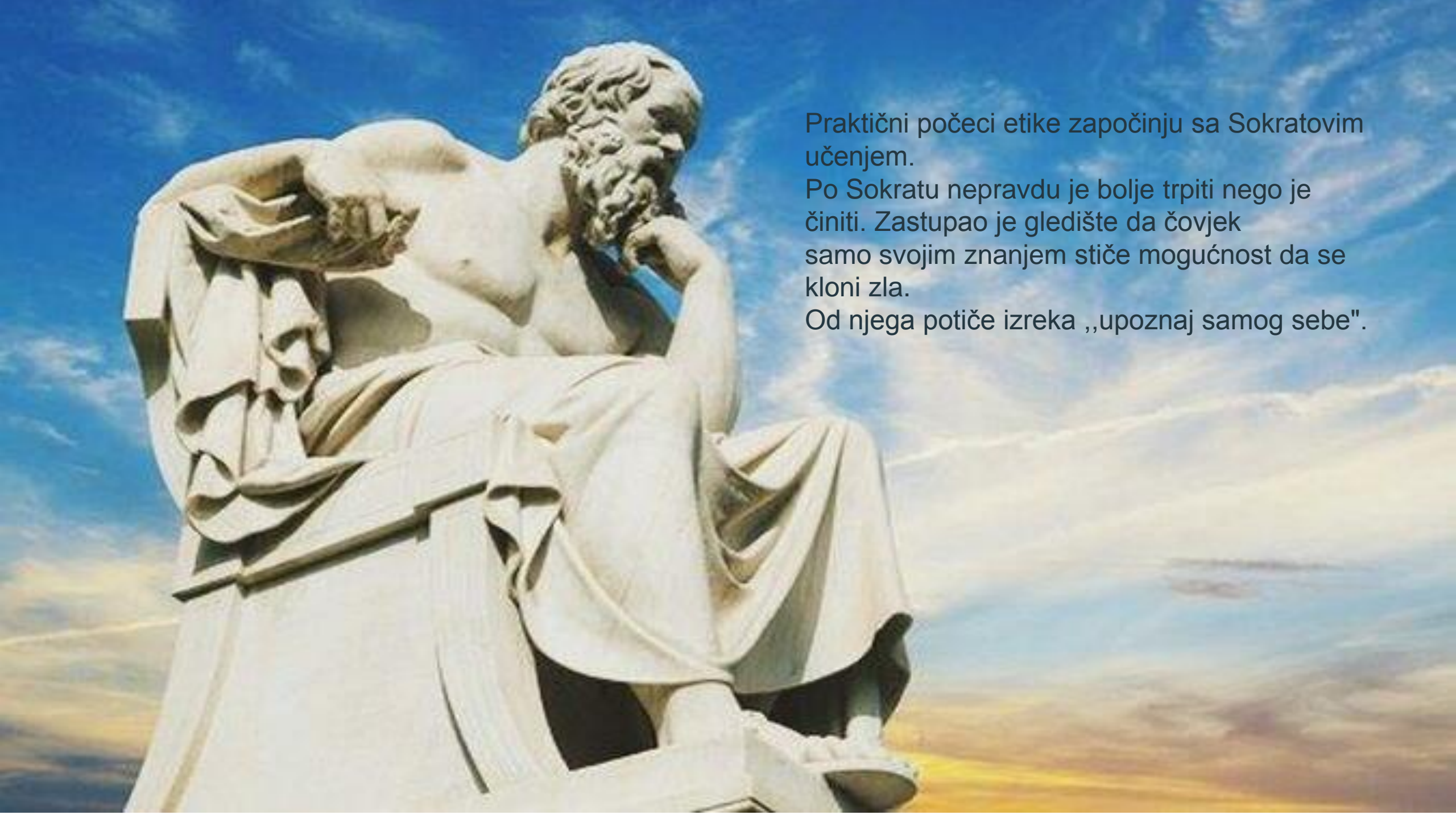
Ždralović dr. Naida i Hadžić dr. Selma

Etika je nauka o moralu. Naziv „etika“ potiče od grčkih riječi *ethos* = običaj i *ethikos* = moralan . Moral potiče od latinske riječi *moralis* = ćudoredan, moralan. Moral je skup običaja, navika i normi kojima se ljudi jedne zajednice rukovode u svojim postupcima i ponašanju

Etika je veoma stara nauka o ponašanju ljudi. Nastala je u Staroj Grčkoj, a kao osnivač se spominje Aristotel. Cilj etike je proučavanje uobičajenih postupaka, duševnih osobina i odlika čovjeka, profesije i društva u cjelini.

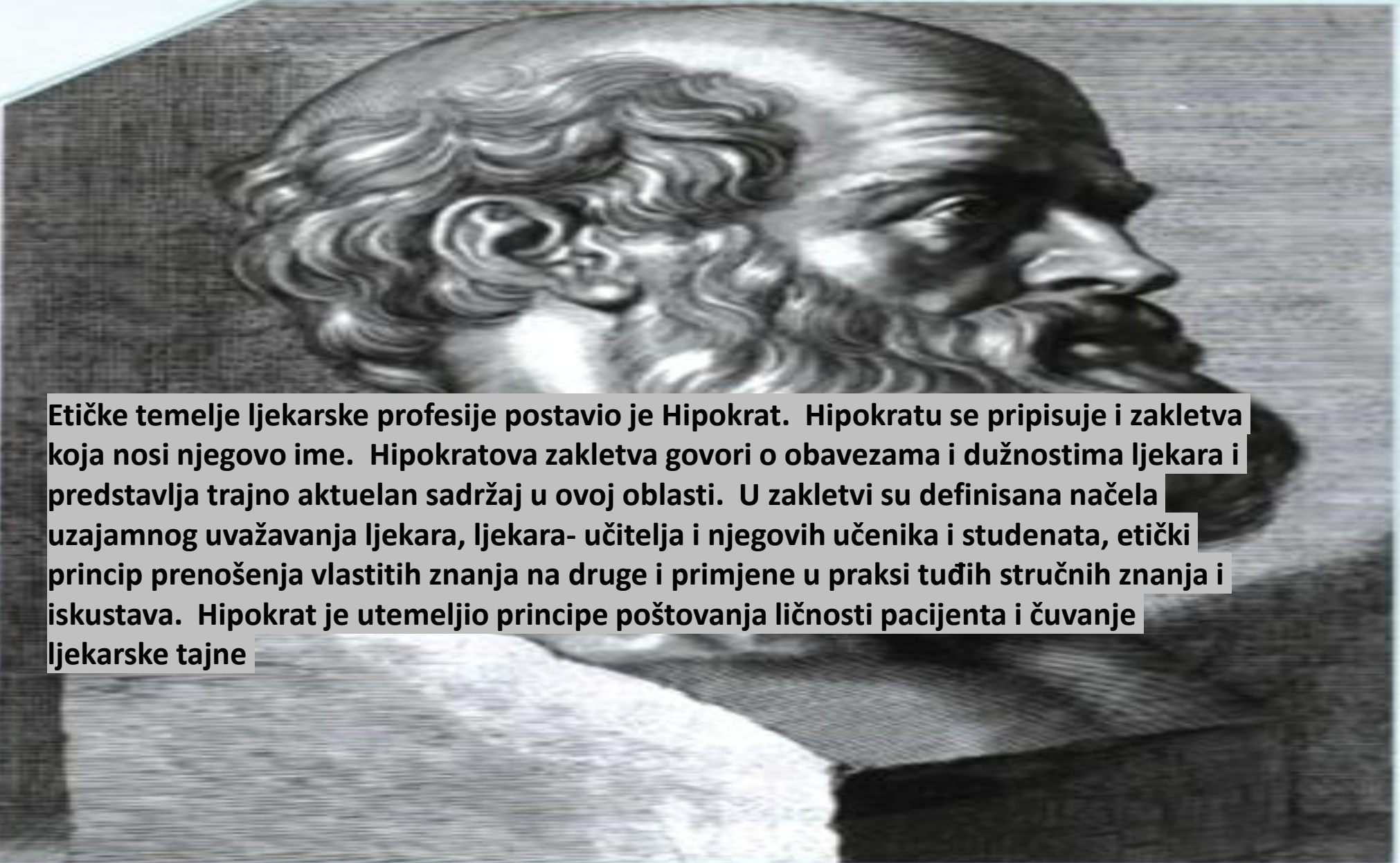

Praktični počeci etike započinju sa Sokratovim učenjem.

Po Sokratu nepravdu je bolje trpiti nego je činiti. Zastupao je gledište da čovjek samo svojim znanjem stiče mogućnost da se kloni zla.

Od njega potiče izreka „upoznaj samog sebe“.

Etičke temelje ljebarske profesije postavio je Hipokrat. Hipokratu se pripisuje i zakletva koja nosi njegovo ime. Hipokratova zakletva govori o obavezama i dužnostima ljebarka i predstavlja trajno aktuelan sadržaj u ovoj oblasti. U zakletvi su definisana načela uzajamnog uvažavanja ljebarka, ljebarka- učitelja i njegovih učenika i studenata, etički princip prenošenja vlastitih znanja na druge i primjene u praksi tuđih stručnih znanja i iskustava. Hipokrat je utemeljio principe poštovanja ličnosti pacijenta i čuvanje ljebarske tajne

HIPOKRATOVA ZAKLETVA

HIPOKRAT

U času kada stupam među članove
ljekarske profesije, svečano obećavam
da ću svoj život staviti u službu humanosti.
Prema svojim učiteljima sačuvaću
dužnu zahvalnost i poštovanje.
Svoj poziv ću obavljati svjesno
i dostojanstveno.
Najveća briga će mi biti
zdravlje mog bolesnika.
Poštovaću tajne onoga ko mi se povjeri.
Održavaću svim svojim silama čast
plemenite tradicije ljekarskog zvanja.
Moje kolege će mi biti braća.
U vršenju dužnosti prema bolesniku
neće na mene utjecati nikakvi obziri,
vjera, nacionalnost, rasa, politička
ili klasna pripadnost.
Apsolutno ću poštovati ljudski život
od samog početka.
I pod prijetnjom neću dopustiti da se
iskoriste moja medicinska znanja,
suprotna zakonima humanosti.
Ovo obećavam svečano,
slobodno pozivajući se na svoju čast.

U toku II Svjetskog rata događali su se mnogi ljekarski zločini kao što je eksperimentisanje na ljudima i genocid. Zbog toga je na inicijativu SZO 1948. god. napisana „Ženevska formulacija Hipokratove zakletve“

Medicinska etika odnosno ljebarska etika i etika zdravstvenih radnika se često poistovjećuje sa medicinskom deontologijom, mada su to različiti pojmovi.

U pokušaju da se što bolje definišu moralne obaveze ljekara i ostalih zdravstvenih radnika u njihovom svakodnevnom poslu, izdiferencirale su se dvije nauke: Medicinska etika i Medicinska deontologija.

Prva je sastavni dio ove druge.

Jedna od najstarijih definicija kaže da je medicinska etika način mišljenja i propisa o ponašanju među ljekarima i drugim zdravstvenim radnicima.

Termin deontologija potiče od grčkih riječi *deon*-dužnost i *logos*-govor, nauka. Medicinska deontologija je nauka koja se bavi proučavanjem dužnosti i obaveza zdravstvenih radnika.

Pojam medicinske deontologije uglavnom se podudara s pojmom medicinske etike, ali je u suštini nešto širi, jer on ne obuhvata samo etička načela, nego i pravne propise koji su u vezi sa zvanjem zdravstvenih radnika.

Medicinska deontologija obuhvata tri oblasti:

Medicinsko pravo-jurisprudencija (pravni propisi o medicinskom radu)

Pravila o ponašanju-medicinska etika (psihologija ophođenja)

Upute o učenju i proučavanju medicine-medicinska hodegetika

Dva osnovna atributa treba da krasi zdravstvenog radnika:
HUMANOST – tj. ljubav prema čovjeku,
PRAVEDNOST – priznavanje jednakih prava svim ljudima na zdravlje.

Tema Svjetskog dana zdravlja 2021. godine je „Izgradimo pravedniji, zdraviji svijet“.

Sretan Dan zdravlja i Dan škole